

บทที่ 2

การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือ

การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือ หรือการสะกดนิ้วมือ เป็นวิธีการสื่อสารชนิดหนึ่งในหมู่ผู้สูญเสียการได้ยิน หรือคนหูหนวก หรือบุคคลปกติที่ต้องการจะสื่อสาร สื่อความเข้าใจกับคนหูหนวก โดยการสะกดนิ้วมือ คือ การที่บุคคลทำท่าด้วยนิ้วมือเป็นรูปต่างๆแทนตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตลอดจนสัญลักษณ์อื่นๆ ของภาษาประจำชาติเพื่อการสื่อสาร โดยทั่วไปแล้วตัวอักษรที่สะกดด้วยนิ้วมือ (Manual Alphabets) ของภาษาใดก็จะมีจำนวนเท่ากับตัวอักษรของภาษานั้น[10]

คุณหญิงกมล ไกรฤกษ์ อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเศรษฐเสถียร ถือได้ว่าเป็นผู้ริเริ่มการสะกดนิ้วมือของไทยขึ้นใช้ในประเทศไทยเป็นคนแรกในปี พ.ศ. 2496 โดยทำการดัดแปลงมาจากแบบตัวอักษรสะกดนิ้วมือของอเมริกัน (American Manual Alphabets) และได้ยึดหลักทางสัทศาสตร์ทั้งของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หลักการคือ เสียงพยัญชนะ หรือเสียงสระตัวใดในภาษาไทยที่ออกเสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกับเสียงพยัญชนะหรือเสียงสระในภาษาอังกฤษ ก็ให้ใช้ท่าสะกดนิ้วมือเหมือนกัน เช่น (บ) = (p) ท่าสะกดนิ้วมือ แสดงดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ท่าสะกดนิ้วมือของ “บ”

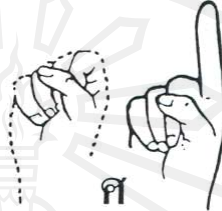
ตัวอย่างของเสียงในภาษาไทยที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ เช่น เสียง (ป) ดัดแปลงมาจากท่า พ-1 ซึ่งไม่มีในแบบสะกดนิ้วมืออเมริกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความสะดวกของการใช้ท่ามือแทนเสียงนั้นอีกด้วย เช่น อักษรใดที่ปรากฏในพจนานุกรมว่า ใช้บ่อยครั้งก็ใช้ท่ามือง่าย ส่วนอักษรที่ใช้น้อยครั้งก็ใช้ท่ามือง่าย เช่น “ส” ตามพจนานุกรมใช้มากกว่า “ศ” และ “ษ” ตามลำดับ จึงกำหนดให้มีการทำท่าทางดังแสดงในรูปที่ 2.2 และแบบสะกดนิ้วมือไทยทั้งตัวอักษร สระ และวรรณยุกต์ทั้งหมดได้แสดงในรูปที่ 2.3 และ รูปที่ 2.4

“ส” ใช้ทำ “ส”

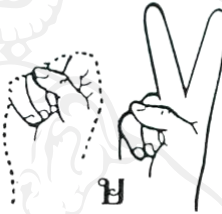
1 ท่า

“ศ” เป็น “ส-1”

2 ท่า

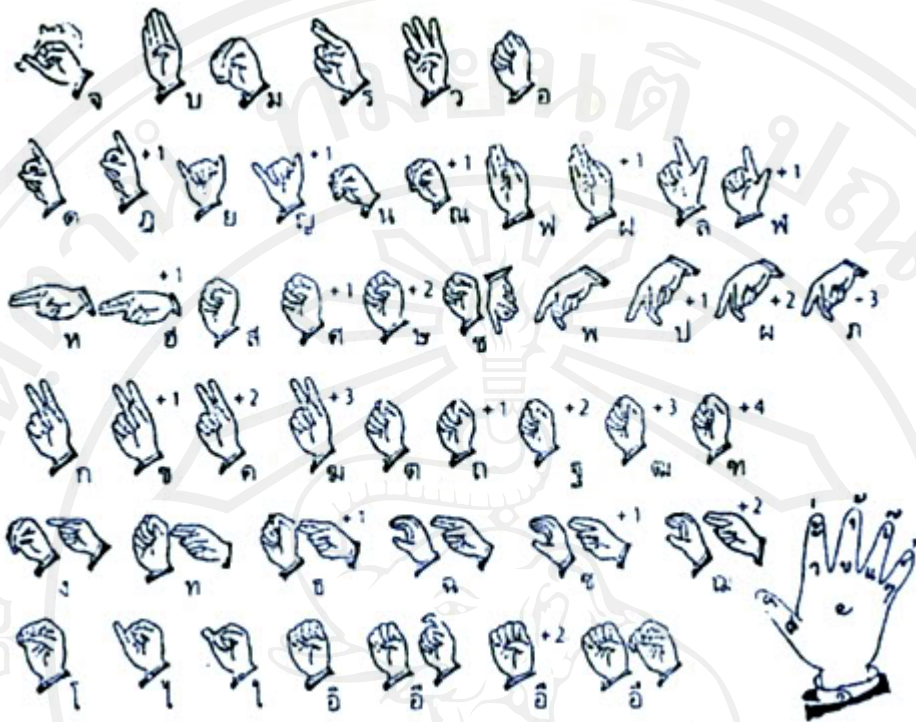
“ษ” เป็น “ส-2”

2 ท่า

รูปที่ 2.2 ท่าสะกดนิ้วมือของ “ส” “ศ” และ “ษ”

รูปที่ 2.3 แบบสะกดนิ้วมือไทย

รูปที่ 2.4 แบบสะกดนิ้วมือของคนหูหนวกในประเทศไทย

จากรูปที่ 2.4 แต่ละแถวมีความหมายดังต่อไปนี้

แถวที่ 1 เป็นท่าตัวอักษรสะกดนิ้วมือที่เป็นท่าเดียว ได้แก่ จ บ ม ร ว

แถวที่ 2-3 เป็นท่าตัวอักษรสะกดนิ้วมือที่มีเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน โดยกำหนดให้อักษรตัวแรกทำท่าเดียว อักษรที่มีเสียงซ้ำกันกับอักษรตัวแรก ให้ทำท่าอักษรตัวแรกและทำตัวเลขหรือตัวอักษร รวมเข้าเป็นเป็น 2 ท่า

แถวที่ 4-5 ในกรณีที่มีเสียงซ้ำกันหลายตัวอักษร เช่น ข ค ฅ กำหนดให้ทำท่า ก เป็นหลักผสมกับตัวเลขเพิ่มมากขึ้น เช่น ก-1 = ข, ก-2 = ค และ ก-3 = ฅ ตามลำดับ เป็นต้น ต่อจากนั้นก็เป็นพยัญชนะบางตัวที่ต้องใช้ท่ามือ 2 ท่า หรือมากกว่านั้น เช่น ฐ = ต - ห - 1 เป็นต้น

แถวที่ 6 เป็นท่าสระในภาษาไทยบางตัวซึ่งได้เรียงลำดับ โดยอาศัยหลักเกณฑ์เดียวกันกับท่าพยัญชนะคือ เริ่มจากสระที่ใช้ท่าเดียวไปสู่สระที่ต้องใช้ท่ามือ 2 ท่า

หลักการสะกดนิ้วมือ การสะกดนิ้วมือเป็นการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ ต้องทำท่าให้ชัดเจน

ในระดับสายตา ไม่ยกมือขึ้นๆ ลงๆ เว้นวรรคให้ถูกต้องตามหลักภาษาพูด และภาษาเขียน โดยการสะกดนิ้วมือต้องสะกดเป็นคำ ด้วยการหันฝ่ามือไปสู่ผู้อ่านพร้อมกับเปล่งเสียงคำนั้นด้วย นิยมทำที่ข้างไบหน้าหรือระดับอก ในภาษาไทยนิยมสะกดพยัญชนะ และสระบางตัวด้วยมือที่ถนัด ส่วนมืออีกข้างหนึ่งใช้แสดงตำแหน่งของสระ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายอื่นๆ